

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 2 lutego 2024 r.

Poz. 915

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.60.2024

z dnia 31 stycznia 2024 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr LIII/307/23 Rady Gminy Tucznia z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, w części obejmującej § 4 ust. 1 lit. b powtórzonej numeracji (powinno być: lit. d) oraz § 4 ust. 3 uchwały

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIII/307/23 Rady Gminy Tucznia z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, w części obejmującej § 4 ust. 1 lit. b powtórzonej numeracji (powinno być: lit. d) oraz § 4 ust. 3 uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LIII/307/23 została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 stycznia 2024 r.

W podstawie prawnej przedmiotowej uchwały powołano m.in. art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Uchwała podjęta na podstawie wyżej wskazanego przepisu jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że obowiązują ją rygory przewidziane dla aktów normatywnych, obowiązujących na obszarze działania organów, które je ustanowiły. W konsekwencji, postanowienia tej uchwały w szczególności nie mogą wykraczać poza zakres ustawowego upoważnienia do jej wydania ani być niezgodne z innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Naruszenie któregośkolwiek z wymienionych wymogów będzie, co do zasady, skutkowało nieważnością wadliwego postanowienia uchwały. Tego rodzaju wady legislacyjne są bowiem traktowane w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych jako przypadki istotnego naruszenia prawa (zob. wyrok NSA z dnia 30 września 2009 r., sygn. akt II OSK 1077/09).

W § 4 ust. 1 lit. b powtórzonej numeracji (powinno być lit. d) przedmiotowej uchwały przyjęto, iż w szczególnie uzasadnionych przypadkach świadczeniobiorcę, na jego wniosek lub wniosek pracownika socjalnego można zwolnić z całości lub części opłaty, gdy „wystąpiły inne szczególnie uzasadnione okoliczności stwierdzone przez pracownika socjalnego w wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym na tę okoliczność.”

W § 4 ust. 3 uchwały przyjęto zaś, że „decyzję o częściowym lub całkowitym zwolnieniu z odpłatności podejmuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczniej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.”

W ocenie organu nadzoru powyższe postanowienia zostały podjęte z przekroczeniem granic upoważnienia udzielonego radzie gminy w art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Należy zauważyć, że ustawa o pomocy społecznej w art. 106 ust. 1 określa, że przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej (ust. 2). Stosownie do treści art. 106 ust. 4 ustawy decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 5a, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

O potrzebie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego postanowił już ustawodawca w art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z tym przepisem decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 5a, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Tym samym brak jest uzasadnienia prawnego dla zamieszczenia w przedmiotowej uchwale postanowień, które są przedmiotem uregulowania w ustawie o pomocy społecznej. Rada Gminy nie posiada uprawnień do powielania przepisów ustawowych i regulowania ponownie tego, co unormowane zostało w przepisach wyższego rzędu.

Ponadto w ocenie organu nadzoru posłużenie się w § 4 ust. 1 lit. b powtórzonej numeracji uchwały sformułowaniem „*inne szczególnie uzasadnione okoliczności stwierdzone przez pracownika socjalnego*”, jest niejasne i niejednoznaczne.

W ocenie organu nadzoru powyższe postanowienie zostało przyjęte z istotnym naruszeniem art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, który zobowiązuje organ stanowiący gminy do określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, w ramach których mieści się także określenie przesłanek, uprawniających do zwolnienia od ww. opłat (por. wyrok NSA z dnia 15 maja 2019 r., sygn. akt I OSK 2250/18).

Adresat aktu prawa miejscowego nie może być zaskakiwany treścią nieostrych i niepełnych przepisów. Zakres uchwały winien zapewnić taki sam poziom praw i obowiązków dla adresatów znajdujących się w identycznej sytuacji (por. m.in. wyroki WSA w Lublinie z dnia 19 września 2008 r., sygn. akt II SA/Lu 485/08; WSA we Wrocławiu z dnia 12 października 2005 r., sygn. akt II SA/Wr 385/05; WSA w Opolu z dnia 25 marca 2009 r., sygn. akt I SA/Op 37/09).

Jak trafnie wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 czerwca 1995 r. (sygn. akt SA/Gd 2949/94, OSS 1996/3/91) uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LIII/307/23 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Tuczna
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Tuczna